

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Homines vasis figuli similes, casu citiùs, aut tardiùs frangi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Secundò. Id accidit fraude diaboli, pictorem imitantis. Pictor enim quædam in tabula ita depingit vt longissimè distare videntur, quæ tamen in eadem tabula sunt, in qua illa, quæ putas oculis tuis vicinissima. Sic dæmon sæpe mortem, quæ in propinquo, immò jam in tergo est, facit longissimè distantem apparere. Hac fraude plurimi impelluntur, vt pessimè moriantur. Tertio, Præsentium bonorum amor ac cura homines ita excæcat, vt non videant ea, quæ futura sunt, sed vt identidem terrenis intenti, vitam ducant absque metu. Sic simia canes fugiens, dum in aqua relucente imagine sua se oblectat & fugere obliuiscitur, capitur. Sic dum ocreas piscatorum pice illitas induit & ludit, libertatem amittit. Maximè verò in spem longioris vitæ inducuntur iuuenes, dum latentes morborum causas non vident, neque sciunt pugnam contrariorum in se, caloris defectum, & externa pericula, quas tres esse causas diximus, ob quas adolescentibus mors solet venire ante tempus.

VIII.

Prima & secunda causa, si secundum se, & congenitum temperamentum spectentur, habent sanè certum à natura tempus ac terminum sibi præscriptum; plerumque tamen is terminus à tertia causa præuenitur & contrahitur. Pugna enim contrariorum in homine acuitur ab intemperantia, calor natiuus incenditur à libidine & furore; sæpe etiam calore extrinsecus adueniente calor destruitur naturalis. Quamobrem aut senibus sibi magis attendentibus ac temperantibus, neque totos congeries animæ suæ superfundentibus, non tantopere timenda mors est, quantopere iuuenibus; aut saltem his æquè atque illis, quando iisdem constat principijs corruptionis. Quemadmodum vasa fictilia æquè sunt obnoxia periculo, siue noua sint, siue vetusta; fictile enim opus, fragile est opus; ita homines pariter omnes sunt mortales, & mille periculis expositi, siue sint senes, siue adolescentibus. Si enim figuli officinam ingressus videres mensam, immò omnem officinam fictilibus vasis refertam, quorum quædam recentia, & adhuc à forno calida; quædam antiqua; alia parua, alia magna; quædam deformia, quædam elegantia; & è figulo quæres, quodnam ex illis sit prius frangendum? responderet sine dubio, illud, quod aliquo casu prius in terram deciderit,

derit, aut ad murum allidetur. Ita ex hominibus ille prius è vita decedet, non qui fuerit antiquior, sed quem aliquis casus applauserit, duxeritque prius ad sepulchrum. Totus mundus nihil aliud est, quàm quædam figuli officina. *Habemus thesaurum istum.* 2. Cor. 4. 7. (vitæ, animæ, gratiæ) *in vasis fictilibus*, inquit Apostolus: *Su. Psal. 2. 9.* mus ergo fragilia vasa: *Tamquam vas figuli confringes eos:* & de Isa. 20, 14: alio dicitur: *comminuetur sicut lagena figuli.* Permittit ergo hæc vasa, & has lagenas casibus, & naturæ cursui omnipotens gubernator, cuius est naturas rerum non impedire, quas tanta sapientia consilioque produxit.

Quamquam interim, si illius consilia rimemur, nullus fit in orbe casus; omnia certo fine peraguntur, vel permittuntur. Nam si à natura velimus ascendere ad naturæ Authorem, & fontem rerum supernaturalem, qui est Deus, plurimas ille, gravissimasque insuper causas habet, ob quas sæpe iuvenes citius velit emori, quàm senes. Apud Ieremiam legimus, Prophetam Ierem. 18. 2. iustum ire in domum figuli, conspexisseque ibi facientem opus super rotam, & eum dissipatum esset vas, quod faciebat è luto in manibus suis, statim fecisse illud vas alio modo. Tum Deus ad Prophetam: *Numquid sicut figulus iste, non potero vobis facere?* *Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea!* Rom. 9. 21. Quòd si alia causa non esset, ea esset, vt Dominus se figulum illum esse ostenderet, qui *formavit hominem de limo terra,* & Gen. 2. 7. *inspiravit in faciem eius spiraculum vita,* & *factus est homo in animam viventem.* Sed & aliæ illi suppetunt causæ. Aliquando enim relinquit opus suum, donec naturæ infirmitate frangatur, quando scilicet ita ad gloriam Dei, atque ipsius hominis id servit utilitatem. Quòd si causa, & culpa interueniat aut parentum, aut filiorum, aut aliorum, ipse vas suum frangit, & si placet, immutat, vt filium illum vnicum viduæ, quem ante portas vrbs Naim suscitavit; vt defunctam filiam Archisynagogi, vt ipsum Luc 7. Luc. 8. etiam Lazarum fregit, & iterum per resurrectionem immuta. Ioan. 11. vit. Sæpe autem, immò plerumque fractum relinquit, quia pauci sunt, qui à mortuis suscitantur. Aded vt rectè Mundus hic sit comparatus carceri, quem rex potens curauit ædificari, & in eum conijci multa millia sceleratorum hominum; mandans, vt

IX.